

Met vereende krachten herrezen

foto: Jasper de Groot

Bijna driehonderd jaar lang prijkte er fier een korenmolen op de Deldeneresch. Samen met de watertoren en de kerktorens, was de molen een herkenbaar baken in het landschap. Na jaren van verval en aftakeling vloog de molen in 1959 in brand en stortte in. Vijfenzestig jaar later staat hij er weer!

Door RICHARD WERMELINK

In 2009 schreef Derk Rouwhorst in dit Twickelblad een verhaal over de Eschmolen, waar hij als kind jaren naast woonde: “Wat zou het mooi zijn als we vanaf Almelo Delden naderen en verwelkomd worden door de prachtige Eschmolen?” De droom om de molen te herbouwen, werd door velen als prachtig maar volledig onrealistisch beschouwd. Ongeveer drie jaar later, in 2011, meldt het Twickelblad dat zijn plan veel bijval krijgt: ‘Al 100 mensen hebben zich opgegeven als ‘vriend’ en ook belangrijke partners als de gemeente en stichting Twickel staan achter het initiatief’.

Betrokkenheid

Maar met dromen, goede bedoelingen en vrienden ben je er nog niet want zo’n project kost veel geld én moeite. De afgelopen vijftien jaar waren er diverse ups en downs en

het was allerminst zeker dat het ging lukken. Maar Rouwhorst blijkt een rasoptimist te zijn want op de vraag of hij wel eens twijfels had, stelt hij heel resoluut: “Nee. Ik heb er nooit aan getwijfeld of het ging lukken. Want het is immers een mooi plan mét draagvlak.”

De betrokkenheid was inderdaad groot. Honderden mensen storten jaarlijks geld als ‘Vriend van de Molen’, er werd een haringparty georganiseerd, bedrijven doneerden, er werden subsidies toegekend en mensen sponsorden schaliën (dakbedekking). Daarnaast gaf Twickel de grond voor een symbolisch bedrag in erfpacht en zorgt ze voor de herinrichting van het terrein rondom de molen. In 2019 was de begroting rond maar door corona en later de oorlog in Oekraïne stegen de prijzen. >

Molenaar Derk Jan van de Berg poseert in 1910 voor de Eschmolen.

De opzet van het hele plan werd versoerd. Door het werk van vele vrijwilligers is er geld bespaard en diverse bedrijven hebben extra bijgedragen, ook in materialen of uren. Ook de gemeente Hof van Twente heeft meegewerkt door het wijzigen van het bestemmingsplan en het verlenen van een bouwvergunning. Toen de gemeenteraad in 2021 unaniem voor een motie stemde om een lening toe te zeggen aan Stichting Eschmolen, kon de bouw definitief door gaan. Voorzitter Jan Bouke Zijlstra van de stichting: “Toen dacht ik echt: dit is van de gemeenschap, voor de gemeenschap en gedragen door de gemeenschap.”

Bakspieker

Het bijzondere is dat naar alle waarschijnlijkheid die lening niet hoeft worden aangesproken. Zijlstra: “De exploitatie is daardoor makkelijker geworden omdat er geen sprake is van jaarlijkse aflossingsverplichtingen.” Daarnaast neemt Stichting Twickel over tien jaar de molen over. Derk Rouwhorst: “Twickel beheert veel monumentale gebouwen en dat biedt

oor de langere termijn de beste garanties voor het onderhoud.” Naast de molen staat een bakspieker, geheel in de stijl van het landschap.

In dit gebouw wordt

materiaal opgeslagen want in de molen is daarvoor te weinig ruimte. Bijzonder is dat ook dit grotendeels is gerealiseerd door giften, het beschikbaar stellen van bouwmaterialen en de inzet van vrijwilligers.

Ondertussen heeft de molen al verschillende malen proefgedraaid en onlangs ook ‘in het echt’. Er zijn zeven molenaars aan de Eschmolen verbonden, daarvan zijn er vier gediplomeerd en drie nog in opleiding. Er wordt gemalen op loonbasis. Dat houdt in dat er gemalen wordt als er opdracht voor gegeven wordt. Het kan gaan om graan voor menselijke consumptie en graan voor diervoeders. In de molen worden meel en aanverwante artikelen verkocht en bezoekers kunnen er ook een kop koffie of thee krijgen.

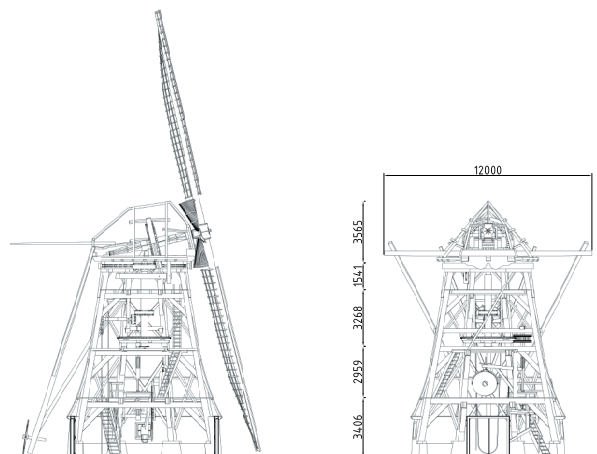
Feiten & cijfers:

- Type:** Windmolen, vervangt de korenmolen uit 1734, gebouwd i.o.v. Unico Wilhelm van Wassenaer Obdam
- Achtkantige grondzeiler:** 14,7 meter hoog
- Afmetingen van de wiken (het ‘gevlucht’):** 26 meter
- Omtrek romp:** 28 meter
- Verwerkt hout:** 50 m3 van Houtzagerij Twickel
- Omwentelingen per minuut:** maximaal 25
- Molenstenen:** 2 met een diameter van 140 cm
- Start bouw:** najaar 2022
- Bouwkosten:** € 621.000
- Bouwer:** Vaags & Groot Wesseldijk, Aalten
- ‘Vrienden van de Eschmolen’:** 450

Verbinding

Naast de oorspronkelijke functie - graan malen - biedt de molen ruimte voor educatieve activiteiten. Zo tonen filmpjes op een beeldscherm hoe diverse molens, waaronder deze korenmolen, werken. Voorzitter Zijlstra meldt enthousiast dat ruim voor de openstelling de eerste groep de molen al heeft bezocht: een klas van het ROC van Twente (Hengelo) in het kader van de opleiding Technicus Hout & Restauratie. Het bestuur van de stichting hecht eraan om de molen met de gemeenschap te blijven verbinden. Zo is de molen opgenomen in een fietsroute langs de molens in Hof van Twente (molenfietsroute.nl),

wordt de molen aangeboden als Avondvierdaagse doorlooppunt en zal het ook een plek worden voor concerten van Delden Klassiek. De Eschmolen is op afspraak te boeken voor groepsrondleidingen, bijeenkomsten en zelfs als trouwlocatie. Met recht kan initiatiefnemer en aanjager Derk Rouwhorst trots zijn, al betreft hij het niet op zichzelf: “Ik ben heel blij dat we goede mensen hebben kunnen vinden voor Stichting Eschmolen Delden. Het resultaat is er; het landschap op de es is weer compleet.”

De Deldeneresch en het Raesfelt rond Delden vormen een uniek essenlandschap; de meeste essen zo dicht bij een stadskern zijn allemaal al verdwenen. Nu staat de molen er weer. Of je nu via de Almlosestraat, Molenstraat, Europalaan of de Rondweg N346 Delden nadert: je ziet een trotse molen die je als baken verwelkomt, net als driehonderd jaar geleden.

Feestelijke opening

De officiële ingebruikstelling is in het monumentenweekend, op zaterdag 14 september. In de ochtend voor genodigden en 's middags voor iedereen. De feestelijkheden beginnen bij museumboerderij Wendezoete. Graan dat op dit erf is geoogst en gedorst, wordt op een boerenwagen geladen en in optocht, onder begeleiding van muziekvereniging Amicitia, over de es naar de Eschmolen gereden. Na enkele toespraken, o.a. door gedeputeerde Gert Harm ten Bolscher van de provincie, wordt de officiële openingshandeling verricht. Dat wordt symbolisch gedaan door het ‘lichten van de vang’, oftewel het van de rem halen van de molen. Aansluitend is er muziek en dans en wordt tijdens de receptie het glas geheven op een goede toekomst voor de molen en natuurlijk om dit heuglijke feit te vieren.

De molen is open voor publiek op woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag van 12.30 – 16.00 uur. Op elke eerste zaterdag van de maand is de molen ook in de ochtend open, vanwege de vele bezoekers van de Streekmarkt Twente in Delden. Op afspraak opent de molen voor groepen op andere dagen.